



СИЛАБУС КУРСУ
КОНЦЕРТНА ТА ТЕАТРАЛЬНА ЗВУКОРЕЖИСУРА
Освітній ступінь «Бакалавр»
Спеціальність 025 «Музичне мистецтво».
Освітньо-професійна програма «Звукорежисура»
Мова викладання: українська.

Керівник курсу:
Карпенко Андрій Анатолійович, викладач кафедри
«Музичне мистецтво естради».
Контактна інформація:
agkarp@ukr.net

Прореквізити та постреквізити дисципліни

Прореквізити дисципліни: Спеціальний клас звукорежисура, Спеціальний клас за видами, Комп'ютерні технології в музиці, Режисура естради

Постреквізити дисципліни: Мультимедійні технології, Клас ансамбля, Музично-звукове оформлення, Мастерінг та робота зі звуковими носіями.

Призначення навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни:

Звукорежисер – професія, яка включає найрізноманітніші знання, що лежать на стику технічної та музичної областей, а також навички, що стосуються людського спілкування, психологічних аспектів роботи з музикантами.

Опанування різноманітними знаннями щодо природи звуку, звукоутворення на різних музичних інструментах, технічного забезпечення роботи звукорежисера в концертному залі або у студії.

Опанування поняттями звукорежисури: музичне, шумове та звуко-технічне оформлення.

Формування системи теоретичних знань, практичних вмінь і навичок для оформлення концертних майданчиків та звукорежисури музично-концертних заходів, засвоєння елементів режисерського мистецтва, оволодіння практичними засобами та методами, удосконалення культури майбутнього постановника музично-концертних заходів.

Завдання:

Усвідомлення суті і функцій оформлення концертних майданчиків та звукорежисури музично-концертних заходів, їх місця у роботі організатора - постановника музично- концертних заходів; опанування знань і умінь, необхідних для роботи на музично-концертних заходах; оволодіння досвідом творчої діяльності в галузі концертної діяльності в музично- видовищній та виконавській практиці. Вдосконалення художнього смаку, стійких переваг у галузі естетично цінних творів музичного мистецтва. Розширити та збагатити досвід у різноманітних видах музично-творчої діяльності.

Мета реалізується через формування у здобувачів вищої освіти загальних та спеціальних (професійних) компетентностей:

Загальні: ЗК 2, 3, 5, 8, 9, 15

Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні: СК 3, 5, 9, 11, 12, 13, 15, 16, 18

Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва

Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.

Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу. Здатність оперувати професійною термінологією.

Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності

Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.

Здатність здійснювати редакторську / менеджерську/ лекторську/ аранжувальну /звукорежисерську діяльність в сфері музичного мистецтва.

Здатність використовувати засоби масової інформації для просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень музичної культури

Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.

Відповідно до освітньої програми «Звукорежисура» вивчення навчальної дисципліни «Мультимедійні технології» забезпечує досягнення здобувачами вищої освіти таких **програмних результатів навчання (ПРН): ПРН 6, 7, 11, 12**

Демонструвати спроможність до самостійного дослідження наукової проблеми в галузі музичного мистецтва та написання роботи відповідно до вимог, готовність дискутувати і аргументувати власну позицію.

Володіти методами опрацювання музикознавчої літератури, узагальнення та аналізу музичного матеріалу, принципами формування наукової теми та розуміння подальших перспектив розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах.

Застосовувати теоретичні знання та навички в редакторській / менеджерській / лекторській / звукорежисерській практичній діяльності.

Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

Навички soft skills:

Навички самоорганізації.

Презентаційні навички.

Здатність оволодівати сучасною інформацією. Демонструвати критичне мислення.

Участь в концертних програмах Академії.

Самовдосконалення в творчих концертних заходах, набуття практичних компетентностей музичного мистецтва.

Забезпечення проходження курсів неформальної освіти

Платформа масових безкоштовних онлайн-курсів «Prometheus» <https://prometheus.org.ua/courses-catalog/personal-development> презентує цикл надихаючих лекцій та інтерв'ю із популярними діячами мистецтва, науки та культури).

Навчання за допомогою досвідчених викладачів Академії: обмін досвідом, сесії зворотного зв'язку, майстер класи, круглі столи та передання досвіду виконавської та сценічної діяльності.

Значна роль у самомендженні та самовдосконаленні відіграє практична діяльність студентів на міжнародних та всеукраїнських конкурсах, фестивалях, у концертних програмах Молодіжній громадській організації «Студконцерт» Академії. Таким чином студенти мають можливість самопрезентації, отримати практику публічних виступів, що спрямовує на управління емоціями,

стресом, власним розвитком.

Практична спрямованість

Професія звукорежисера набула актуальності з появою звукової техніки: мікрофонів, мікшерних пультав, підсилювачів, гучномовців, засобів мультимедіа тощо. Це дозволило удосконалити і спростити методи звукового оформлення. Звукорежисура вистави та / або концертної програми є невід'ємною частиною загальної режисерської постановки. Режисер програми може не знати технологічних аспектів, якими володіє професійний аудіотехнолог. Тому союз режисера-постановника і звукорежисера дуже важливий при режисурі концертної та театральної програми.

Для того, щоб реалізувати художній задум режисера, звукорежисер повинен володіти не тільки технічними знаннями, але й певною творчою підготовкою. Іншими словами, звукорежисер має поєднувати в собі творчий потенціал, технічні знання, добре розбиратися в драматургії режисури, в акторській майстерності, тонко відчувати взаємозв'язок сценічної дії та звукового супроводу, а також бути музично-освіченою людиною, орієнтуватися в особливостях того чи іншого музичного стилю, читати музичну літературу, знати й розуміти особливості творчості різних композиторів і музичних гуртів. Крім того, звукорежисерові важливо володіти всіма звукотехнічними навичками, опрацювати будь-яку інноваційну звукотехніку, яка використовується у виставі. Чим більше кваліфікований звукорежисер як аудіотехнолог, тим успішніше він може за допомогою технічних засобів вирішувати творчі завдання.

Організація навчального процесу на кафедрі приділяє велику роль практичній діяльності, яка показує наскільки знання студентів змогли перетворитися у практичні уміння та навички через реалізацію особистісних цінностей. Практична робота та активне залучення студентів у роботі професійних колективах надає можливість оптимізувати особистісний розвиток студентів, набути досвід та створює умови для творчої самореалізації.

Для вдосконалення підготовки та стимулювання студентів у професійній підготовці є практична робота у професійних колективах, ознайомлення з роботою колективів, проходження практичної підготовки інструментальної виконавської, вокально-сольної та звукорежисерської діяльності.

Характеристика та структура навчальної дисципліни.

Кількість кредитів ЄКТС – 3

Загальна кількість годин – 90

Кількість модулів – 1

Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 год.

Рік підготовки: 1; Семестр: 1

Лекційні: денна форма навчання – 32 год.; заочна форма навчання – 8 год.

Самостійна робота: денна форма навчання – 58 год.; заочна форма навчання – 82 год.

Форма підсумкового контролю: Диференційований залік

Курс / Семестр	Кількість годин						Вид контролю
	Всього		Лекційні		Самостійна робота		
	денна форма	заочна форма	денна форма	заочна форма	денна форма	заочна форма	
МОДУЛЬ I I курс, I семестр	90	90	32	8	58	82	Диференційований залік

№ тижня	назва теми	Всього годин	завдання для самостійної роботи
МОДУЛЬ 1., I курс, I семестр			
1, 2	Тема 1. Сфера професійної компетентності звукорежисера	10	Робота з науковою та методичною літературою. Підготувати есе за темою
3, 4,	Тема 2. Основні функції звукорежисера театралізованих та концертних заходів.	10	Робота з науковою та методичною літературою.. Підготувати тези доповіді з темою
5, 6, 7	Тема 3. Компоненти роботи над музичною композицією або піснею.	10	Робота з науковою та методичною літературою.Підготувати тези в опорний конспект
8, 9, 10	Тема 4. Особливості роботи зі звукорежисерською групою у процесі підготовки та проведення театралізованих вистав та свят.	10	Робота з науковою та методичною літературою.. Підготувати тези в опорний конспект
11, 12, 13	Тема 5. Звуковий комплекс	10	Робота з науковою та методичною літературою. Підготувати тези в опорний конспект
14, 15, 16	Тема 6. Підбір та підготовка музичнихтреків для сценічного дійства, створення необхідних звуковихефектів. Музичний продакшн.	10	Підбір та підготовка музичних треків для сценічного дійства
		32	

Основними організаційними формами навчального процесу з дисципліни «Концертна та театральна звукорежисура» є лекції, самостійна робота студентів та заходи з контролю знань студентів.

Для активізації процесу навчання при викладенні змісту дисципліни використовуються різноманітні методи навчання, а саме:

- методи стимулювання
- методи мотивації навчально-пізнавальної діяльності;
- методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності;
- методи навчання за джерелом знань (словесні, наочні, практичні).

Робота в малих групах дає змогу структурувати заняття за формою та змістом, створює можливості колективного вирішення проблем, забезпечує формування особистісних якостей і досвіду соціального спілкування.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає:

обмін думками учасників з приводу проблемних питань; вміння аргументувати власну думку; оцінювання співрозмовників; критично підходити до власних поглядів.

Мозкова атака як метод розв'язання невідкладних завдань полягає в тому, щоб за обмежений час студенти могли запропонувати якомога більше варіантів вирішення проблеми та здійснити відбір найоптимальніших.

Презентації використовують:

- для демонстрації результатів роботи студентів,
- виконання самостійної роботи тощо.

Банк візуального супроводження сприяє активізації творчого сприйняття змісту дисципліни за допомогою наочності. Створено умови для доступу студентів до комп'ютерної техніки й інтернету.

Рекомендована література:

1. Десятник Г.О., Бадіон С.В. Професія: звукорежисер: тексти лекцій. – Київ, Інститут журналістики КНУ, 2019. – 69 с
2. Белявіна Н.Д. Мистецтво звукорежисури. Київ : НАКККіМ, 2011.
3. Белявіна Н. Д., Белявін В. Ф., Бондарець Н. Л. , Дьяченко В. В. Основи звукорежисури : навчальний посібник. / під ред. Н.Д. Белявіної. Київ : НАКККіМ, 2011. Ч. I. 84 с
4. Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників. Випуск 84. Діяльність у галузі драматичного мистецтва та інша розважальна діяльність. Мінкультури України; Довідник, Перелік від 04.02.2000 № 32
5. Зайцев В. П. Режисура естради та масових видовищ: Навчальний посібник. (2-е вид.). - К.: Дакор , 2006. - 252 с.
6. Корякін О.О. Звукорежисерський аналіз музичних творів: методичні рекомендації./ О.О. Корякін. – Суми: ФОП Цьома С.П., 2021. – 44 с.
7. Станіславська К. І. Мистецько-видовищні форми сучасної культури: монографія / Катерина Станіславська; вид. друге, перероб. і доп. Київ: НАКККіМ, 2016. 352 с.
8. Струтинська І. В. Бренд-менеджмент: теорія і практика : навч. посібник. Тернопіль : Прінт-офіс, 2015. 204 с.
9. Сюсель Ю. В. Нові прояви у споживацьких практиках українців: критичний підхід // Міжнародний науковий форум: соціологія, психологія, педагогіка, менеджмент. 2013. Вип. 14. С. 114-121.
10. Ужинський М. Ю. Сценофонія як культурно-мистецький феномен: дис. ... канд. миств: 11. 26.00.01. Київ, 2021. 225 с.
12. Шапіро В. Д. Управління проектами : учбовий посібник для студентів спеціальності 13. «Менеджмент організацій». М. : Омега-Л, 2013. 960 с.
14. Gibson B., Mixing. CA.: Artist pro, 2002. - 80 p.
15. Gibson D., Petersen G., The art of mixing. USA.: Artist pro, 1997. - 144 p.
16. Griesinger D. The Psychoacoustics of Listening Area, Depth, and Envelopment in Surround Recordings, and their relationship to Microphone Technique, 19th Audio Eng. Soc. International Conference, Elmau, 2001. Preprint No. 1913
17. Miles D. Modern Recording Techniques. Oxford.: Focal Press, 2001 -430 p.
18. Moylan W. The art of recording, understanding and crafting the mix. USA.: Focal Press, 2002.- 336 p.
19. Toshiyuki Nishiguchi & Kimio Hamasaki: Differences of Hearing Impressions among Several High Sampling Digital Recording Formats, 118th Audio Eng. Soc. Conv., Barcelona, 2005. Preprint No. 6469

Допоміжна:

1. Власов В. Експлікація музично-шумового оформлення вистави. - Рівне, 1998.
2. Гаєвська Т.І. Народна обрядовість в незалежній Україні: автореф. дис. на здобуття наук.

- ступеня канд. істор. наук : спец. 17.00.01 - теорія та історія культури . Київ, 2006. 23 с.
3. Гайдукевич К.А. Масові свята: ретроспектива і перспектива // Культурно-дозвіллева діяльність у сучасному світі : колективна монографія. Київ: Вид-во ЛІРА, 2017. 328 с. С. 28-47.
 4. Дьяченко В. В.. методичні рекомендації до практичних і семінарських занять, самостійної роботи та індивідуальних занять для студентів / розроб. Гозулова В. В. Н. Музичне оформлення вистави. - К., 1989. - 4.1.
 5. Корнієнко Н. Театр сьогодні - театр завтра. - К., 1991.
 6. Лішафай О. О. Саунд-дизайн і музична драматургія, кіно та телебачення. Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури : зб. наук. пр. Київ, 2015. Вип. 35. С. 177–187.
 7. Мащенко І. Г. Всесвітній відео-аудіо-літопис: дати, події, факти, цифри, деталі, коментарі, персоналії:енциклопедія електронних мас-медіа: у 2 т. Т. 1. Запоріжжя : Дике Поле, 2006. 384 с.
 8. Собко Я. Розвиток індустрії розваг в Україні. Перспективи та тенденції // КІР : Каталог Індустрії Розваг. 2009. 12 серп. С. 23 – 25.
 9. Фількевич Г. Музика у драматичному театрі (Історичний огляд) // Музика і драматичний театр. - К.: КДІТМ, 1994. - С.1-35.
 10. Фількевич Г. Музика в драматичному театрі - К., 1998.
 11. Welch W. L. and L. B. S. Burt. From Tinfoil to Stereo: The Acoustic Year soft the Recording Industry, 1877-1929. Gainesville: University Press of Florida, 1994.-P. 20
 12. Williams D. B., Webster P. R. Experiencing Music Technology. N. Y.: Schirmer Books, 1996. 275p.
 13. Williams M. Microphone Arrays for Stereo and Multichannel sound recording. MI.: Editrice II Rosto, 2004. - 169 p.
 14. Williams M., Le Du. Microphone Array Analysis for Multichannel Sound Recording, 107th Audio Eng. Soc. Conv., New York, 1999. Preprint No. 4997
 15. Wittek H. The Effect of Downmixing: 3/2 2/0, www.hauptmikrofon.de/downmix.htm
 16. Wuttke J. Surround recording of Music: Problems and Solutions. 119th Audio Eng. Soc. Conv., 2005. Preprint No. 6556
 17. Zwicker E., Fasti H. Psychoacoustics: Facts and Models. Heidelberg.: Springer, 1990. Vol.39 , No. 3. - P. 115-126
- 18. Електронні ресурси:**
19. Mixing music: what is sound mixing? – berklee online take note. Berklee Online Take Note. URL: <https://online.berklee.edu/takenote/mixing-music-what-is-sound-audio-mixing/> (дата звернення: 25.08.2021).
 20. Any sound from anywhere – experiencing spatial audio at EMPAC - google arts & culture. Google Arts & Culture. URL: <https://artsandculture.google.com/story/9gXxDn6WcV6wow> (дата звернення: 14.10.2022).

Політика навчальної дисципліни

Після опанування навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- основні тенденції розвитку художнього оформлення та звукорежисури музично-концертних заходів в Україні і світі;
- порядок розробки і створення режисерської документації концертних заходів;

- прийоми та специфіку різних жанрів художнього оформлення та звукорежисури театральних та концертних заходів;
- характеристики промисловості звукозапису та методи її взаємодії з іншими професійними галузями;
- форми музичних та аудіо-творів, методи побудови композицій відповідно до основних законів драматургії;
- технологічні й творчі особливості роботи в різних сферах діяльності звукорежисера

вміти:

- орієнтуватися в тенденціях розвитку художнього оформлення та звукорежисури музично-концертних заходів в Україні і світі;
- аналізувати тематику видовищних заходів;
- визначити основні елементи роботи над оформленням та звукорежисурою театральних та концертних заходів від задуму до кінцевого втілення;
- аналізувати літературні, музичні якості матеріалу для постановки;
- використовувати практичні навички при роботі над художнім оформленням та звукорежисурою театральних та концертних заходів;
- створювати відповідну атмосферу в залежності від жанру театального та концертного заходу.
- ставити перед собою творче завдання та знаходити шляхи рішення, спираючись на об'єктивну оцінку реальних технічних можливостей та можливостей пошуку нових джерел та варіантів здійснення задуму.

Політика оцінювання

Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться відповідно у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС –А, В, С, D, E, FX, F).

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75-81		C	Добре (в цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

Політика контролю результатів навчання

Поточний контроль. Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачами та студентами, управління навчальною мотивацією студентів. Інформація, одержана

при поточному контролі, використовується як викладачем – для коригування методів і засобів навчання, - так і студентами – для планування самостійної роботи. Особливим видом поточного контролю є колоквиум, підсумковий контроль за змістовими модулями.

Поточний контроль проводиться у формі:

- контроль роботи студента на аудиторних заняттях
- усного опитування
- виступів студентів при обговоренні теоретичних питань

Результат поточного контролю проведення оперативних заходів з метою оптимізації перебігу навчального процесу. Позитивну оцінку за поточну роботу студент може одержати лише за умови належного відвідування навчальних занять та виконання всіх видів завдань, винесених на поточний контроль.

Форма підсумкового семестрового (модульного) контролю: це підсумкове оцінювання навчальних досягнень студента за семестр, що здійснюється у формі диференційованого заліку або екзамену.

На підсумковий семестровий контроль виносяться питання та/або тестові завдання, що передбачають перевірку рівня володіння студентами програмного матеріалу дисципліни в цілому та сформованості відповідних знань та набутих компетенцій як результатів опанування навчального курсу.

Диференційований залік – студент вважається допущеним до семестрового диференційованого заліку, якщо він виконав усі види робіт, передбачені навчальним планом, та отримав позитивні оцінки за кожний змістовий модуль. Теоретичний контроль знань під час проведення диференційованого заліку може проводитись у вигляді відповідей на питання білетів та додаткових питань з тем відповідного модуля, а також усного вибіркового опитування з питань тем самостійної роботи та/або тестового контролю знань студентів.

Оцінювання здійснюється відповідно до регламенту проведення контролю та критеріїв оцінювання.

Контроль самостійної роботи. Зміст самостійної роботи над конкретною навчальною дисципліною визначається робочою навчальною програмою дисципліни та методичними рекомендаціями викладача.

Завдання цього виду контролю спрямовані на:

- розвиток пізнавальних здібностей та творчої ініціативи студентів;
- виховання самостійності, відповідальності та організованості;
- формування самостійного мислення, здібностей до саморозвитку, самоудосконалення та самореалізації;
- опанування студентами елементів методики наукових досліджень.
- **Основними формами контролю самостійної роботи є:**
- виконання науково-дослідних завдань;
- індивідуальні співбесіди;
- письмові завдання (реферати, доповіді);
- колоквиум.

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Відвідування	1 %
Опитування під час занять — усні, практичні	49%
Самостійна робота	10 %
Модуль 1	60 %
Диференційований залік	30 %

Шкала оцінювання модульного контролю знань студентів

Національна 5 – ти бальна шкала	бали модульного контролю знань	Сума балів (R)	Шкала ECTS
5 (відмінно) Студент повністю оволодів теоретичним і практичним матеріалом дисципліни. Робить власні висновки, аналізує вивчений матеріал, самостійно оцінює явища, факти, виявляючи при цьому особисту позицію. Використовує додаткову літературу, періодику.	26-30	90-100	A
4 (добре) Студент володіє вивченим матеріалом на достатньому рівні. Аналізує матеріал, наводить власні приклади, але не завжди впевнено і точно. Самостійно готує практичні завдання, але має потребу в консультації викладача.	21-25	82-89	B
	17-20	74-81	C
3 (задовільно) Студент засвоїв менше половини навчального матеріалу, але виявляє знання і розуміння основних питань теми і здатен поверхово аналізувати вивчений матеріал та відтворювати практичні завдання з помилками. Плується в термінології.	12-16	64-73	D
	7-11	60-63	E
2 (незадовільно) Студент не засвоїв навчальний матеріал. Не усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності.	4-6	35-59	FX
	0-3	0-34	F

Політика щодо перескладання та оскарження оцінки. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу голови кафедри за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). Переоцінка завдань можлива протягом тижня після отримання оцінки на основі заяви на ім'я завідувача кафедри у письмовій формі. Після отримання заяви, завідувач кафедри протягом тижня створить комісію з переоцінки, яка після проведення аналізу роботи студента повідомить його про своє рішення.

Здобувач, що одержав на атестаційному іспиті незадовільну оцінку, відраховується з Академії і лише після поновлення допускається до повторного складання екзамену в наступному році.

Здобувач вищої освіти, який не погоджується з оцінкою, отриманою під час атестаційного іспиту, має право звернутися до апеляційної комісії у день оголошення результатів оцінювання.

Апеляція має бути розглянута на засіданні апеляційної комісії не пізніше наступного дня після її подання. Здобувач вищої освіти, який подав апеляцію, має право бути присутнім при розгляді своєї заяви.

Політика щодо академічної доброчесності Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагиату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика та принципи академічної доброчесності визначені у Положенні «Про академічну доброчесність» КЗВО КОР «Академіїмистецтв імені Павла Чубинського»

Політика щодо відвідування. Відвідування є важливим компонентом курсу з огляду на складність дисципліни, студент не вповні володіє всім обсягом потрібної його контекстної інформації. Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в заходах академії, академічна мобільність, які необхідно підтверджувати документами. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту.

За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням з керівником курсу.

За умови дистанційного навчання важлива присутність студента під час онлайн-зустрічей у Google-Meet та регулярне виконання завдань у Google-classroom.

Запізнення на фахові заняття є не припустимими. У випадку наявності довідки від лікаря призначається відпрацювання занять в інший час за індивідуальною програмою.